СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДИЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 88. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 16 квітня 1935. VOL. XLIII. No. 88. Jersey City, N. J., Tuesday, April 16, 1935. THREE CENTS

СТРАЙК ҐУМОВИХ РОБІТНИКІВ ВІДВЕРНЕНО

ВАШИНҐТОН. — Під напором уряду, а передовсім департаменту праці, підписали тут у суботу представники великих ґумових фабрик в Акроні і представники робітничих юній угоду, котрою залагоджено небезпеку страйку ґумових робітників.

Угода не має в собі признання юнії; угода говорить про робітників, а не про членів юнії. Не полагоджує вона теж спірних точок між сторонами, а тільки заряджує дальші конференції між спорячими сторонами. Коли би при цих конференціях прийшло до якоїсь остаточної угоди, то вона має бути оповіщена робітникам відповідними оповістками на таблицях у фабриках. Жалоби робітників має розслідити безсторонна рада з трох осіб. Якщо ця рада видасть якісь припоручення, а фабриканти цих припоручень не будуть придержуватися, то це дасть робітникам право вийти на страйк.

Угоду мають потвердити робітники в фабриках.

ЛЕҐІСЛЯТУРА ОГОЛОШУЄ „ЗАКОНОДАТНИЙ СТРАЙК".

САН ХУАН (Пуерто Ріко). — Леґіслятура Пуерто Ріка, острова Західньої Індії, котрий свого часу Еспанія відступила Злученим Державам, постановила перервати законодатну діяльність, не ухвалювати навіть буджету для уряду, щоби в цей спосіб запротестувати проти „диктатури" вашингтонського уряду на острові.

Як приклад цієї диктатури законодавці подають пораду американського секретаря внутрішніх справ губернаторови острова не підписувати деяких законів.

РУЗВЕЛТ ДУМАЄ ВЖЕ ПРО БОНУС.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт почав уже переговори з завзятими прихильниками виплачення бонуса ветеранам великої війни. Хоча президент усе заявлявся проти цього закона, він бачить, що йому облекшить це вплив на конґрес, коли уступить прихильникам бонуса.

Говорять про те, що уряд мав би виплатити цей бонус готівкою до 1938-го року.

УРЯД ВІДКЛИКУЄ ВЖЕ ОСТАННЮ „ПОЗИЧКУ СВОБОДИ".

ВАШИНҐТОН. — Департамент скарбу розпорядив, щоб усі посідачі бондів четвертої „позички свободи" предложили до 15-го жовтня цього року ці бонди урядови до виплати.

Загальна сума цих бондів виносить 1 міліярд 125 міліонів долярів.

НОТУЮТЬ МОЗКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЕЛЄКТРИКОЮ.

ДІТРОЙТ (Мишиґен). — На річних зборах „Федерації Американських Товариств для Експериментальної Біольоґії" демонструвала ґрупа вчених з Гарвардського університету електричні прилади, котрими можна записувати думки людини, себто переносити їх „електричним олівцем" відповідними значками на папір.

При демонстрації прелеґенти попросили кількох гостей зі салі дати вжитися як предмети дослідів.

ХОЧЕ ВИКУПУ ЗАЛІЗНИЦЬ УРЯДОМ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Ґвілер, демократ з Монтани, заповідає, що цими днями внесе в конґресі проект закона про викуп залізниць американським урядом.

Якби ухвалено закон, котрий він плянує, залізниці мали би перейти на уряд з днем 1-го січня 1936-го року.

КІНЕЦЬ МАЙНЕРСЬКОГО СТРАЙКУ В ОКОЛИЦІ ПАТСВИЛА.

ПАТСВИЛ (Па.). — Коло 6,000 майнерів копалень твердого вугля страйкували в цій околиці від чотирох тижнів, щоб заставити вуглеві підприємства не забирати будівель, коли майну закрито. Нарешті представники майнерської юнії 5 копальнянних підприємства „Лігай Навиґейшен Ковл Ко." погодилися з підприємством так, що робітники мають вертатись до праці у вівторок, а в четвер мають представники спірних сторін зійтися на конференцію для вирівняння своїх претенсій.

„ЗАПИСАЛИ НА ФІЛЬМУ" ГОЛОС РІДКОЇ ПТИЦІ.

НЮ ЙОРК. — Орнітольоґічна Експедиція (виправа для розсліду птиць) Музею Природничих Наук каже в своїм рапорті, що вона зробила велику масу записок голосу птиць Америки. Експедиція зробила коло 3,000 миль дороги та робила кольорові фотоґрафії птиць і записувала їх голоси. Має вона цілу милю голосової фільми.

Передовсім виправа записувала голоси тих птиць, що на думку природників вигибають.

ВСІ НОТАРІ У ЛЬВОВІ В ОДНІМ ДОМІ.

Аґ. Всхуд довідується, що в найблизших днях перепровадять усі нотаріяльні канцелярії у Львові до одного спільного льокалю при вул. Баторія ч. 9. Канцелярії будуть у цьому домі в партері, на першому та другому поверсі.

ЧОГО НЕМА В СОВЄТАХ.

„Заслужений артист" совєтської републики, Гр. Ярон, звернувся до редакції „Красная Звізди" з проєктом написати оперетку про... червону армію. „Серед популярних оперетков — пише він — відомих авторів нема ніодної, побудованої на червоноармійській тематиці. Яку знамениту музичну комедію можна би з неї зробити!" Військова оперетка на зразок віденської — ось мрія большевиків!

З комуністичної „Правди" довідуємось, що у російських крамницях не можна дістати ні шахів ні варцаб тому, що власникам крамниць не вільно самостійно купувати їх від приватних фабрикантів — бідних людей, які виробляють їх домa сотнями.

КАЦАПСЬКА ЧИТАЛЬНЯ.

В селі Новий Яжів, яворівського повіту, основано кацапську читальню. В основуючих зборах взяли участь аж пять „делеґатів" з Яворова і Львова. З селян був війт і кілька старців. На оснування читальні „Просвіти" весною 1934 р. яворівське старосто не дозволило, мовляв, „з огляду на публичну безпеку".

ЗЛОЧИНИ Й КАРИ НА ЗАКАРПАТТІ.

На Закарпатті були за рік 1934 замкнені 2,361 осіб, приведено до суду 281, донос був поданий на 50,909, яких обвинувачено в ріжних злочинах та провинах. В порівнанні з роком 1933 злочини зменшилися на 25 проц. Року 1933 були замкнені 1,974 особи, приведено до суду 246, поданий донос на 73,731 осіб. З наказу суду жандармерія арештувала 109; 17,757 були приведені до суду, були зроблені ревізії в помешканнях 154 та 1,355 асистенції.

За найважніші злочини були замкнені: за підроблення грошей 15 осіб, за злочин замаху на людське життя 109 осіб, за крадіж 580, за влом 116, за ушкодження на тілі 143, за подвійний шлюб 8, за криве свідчення 15, за дефравдації 12, ошуканства 38, підроблення документів 104, підроблення штемплів 8, за підпал 40, насилля над громадянами 21.

Значно зменшилися злочини забиття підчас сварок, злочини влому та крадіжу. Ті зменшення злочинів треба пояснити впливом шкільного виховання, яке проймає народний спід і викликає в масах почуття справедливости та соціяльности.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ДЛЯ ДЕРЖАВИ ТУ-ФУ.

Мадярська прелеґентка Юдита Тордай мала цими днями в консерваторії в Будапешті виклад, злучений з рецитаціями. В програмі був також 1000 літ давній вірш великого китайського лірика Ту-Фу, перекладений по мадярськи. Цензура заборонила виголосити той вірш з огляду на його пацифістичних тенденцій.

ВИПАЮТЬ ЗАСУДЖЕНЦЯ.

У тюрмі повіту Кент у стейті Делавар виконано кару смерти на 44-літнім Джані Морґані, котрого свого часу засуджено на кару смерти за вбивство 65-літнього фармера Домініка Піера. Як показалося на розправі, Морґан убив Піера на його фармі, а потім поховав тіло вбитого в гробі, котрий він викопав у курнику. Коли справа вийшла на верх, він заявив, що вбив Піера на це, щоб забрати його фарму. Він теж признався до ще одного вбиства, але за це його не суджено. Кару смерти виконано на Морґані, згідно зі стейтовим законом, через повішення.

„ДЕКАЛЬОҐ" ЗПЕРЕД 2000 ЛІТ.

Місто Наблюс, біблійний Сихем у Палестині, навістили зливні дощі, що наробили багато шкоди: багато домів завалилося, багато людей згинуло в їх румовищах. При очищуванні терену з румовищ відкопано останки головної брами міста, а на ній напис зперед двох тисяч літ. По його відчитанню виявилося, що це один з первісних текстів „декальоґу" (десять заповідей). Місто Сихем було столицею Самаританців, що мали свій храм на горі Ґарізім. У Наблюсі живуть іще сьогодні 120 останніх Самаританців.

ЗА ДВОЖЕНСТВО.

Окружний суд у Коломиї розглядав справу Миколи Дідушка з Городниці, обвинуваченого в двоженстві. Вернувшися з російської неволі, він оженився в 1920 р. у Шипківцях на Буковині з Зеновією Хвалибогою, з якою жив тільки 17 тижнів. Опісля її покинув, вернувся до Галичини і в Топоровцях оженився тому два роки з Оленою Атаманюк. Довідалася про це перша його жінка і зажадала від нього розводу. Коли Дідушко зажадав від неї 50 долярів відступного, справою занявся суд. Скінчилося тим, що Дідушка засуджено на рік вязниці з припиненням на 5 літ.

КОСИ ВАРТОСТИ 10,000 ЗЛ.

В Надвірній живе одна панна, що попри вроду мала теж чудове волосся. Залюбився в ній молодий адвокат з Коломиї й обіцяв з нею оженитись, але під умовою, що вона обітне свої довгі коси, яких він як поступовий джентельмен не зносить. Рада-нерада дівчина вволила його бажанню і втяла собі коси. Одначе згодом наречений показався слабшим джентельменом і зірвав з дівчиною. Тепер вона заскаржила свого невірного обожателя до суду, домагаючись 10,000 зл. відшкодування за втрачені коси.

СМЕРТЬ НА РОГАХ БУГАЯ.

З Вільни повідомляють, що в маєтку Костики біля Вілейки склалася страшна подія. У хліві урвався з ланцюха бугай і вхопив наймита, Яна Валая, що давав йому паші, на роги, пробивши йому черево. Опісля з наймитом на рогах почав бігати як скажений по хліві. Врешті виломив двері і вибіг на подвіря. Серед фільваркової служби настав переполох. Прибігли власник фільварку та інша служба і щойно з великим трудом удалося їм загнати бугая до обори і там зняти з рогів неживого наймита.

МАТЕМАТИЧНА ЗАГАДКА ДЛЯ МАНІТОБИ.

Парляментарний будинок у Вінніпеґу має свою славу, однакож для доповнення цеї слави премієр Брекен додав іще одну квітку. На питання робітничого посла Айвенса він виявив кілька цікавих цифр. Збудування парляментарного будинку у Вінніпеґу коштувало $8,443,165. Це було в 1914 р. Від того часу провінція заплатила $8,100,000. Тепер іще має провінція заплатити $8,378,496. Іншими словами, хоч на рахунок довгу заплачено $8,100,000, то довг зменшився тільки на суму $64,669. Вся решта пішла на проценти від позичених грошей.

ЖАХЛИВИЙ ВИБУХ У ГОРАЛЬНІ.

В селі Вільків, гроєцького повіту, вибух у горальні котел. Сила вибуху була така велика, що будинок горальні знищило цілком, а дах кинуло на кільканацять метрів. Зпід румовища добули трупи механіка Шиковського і робітника Стиковського та кільканацять сильно потовчених осіб, яким на місці дали першу лікарську поміч.

З ЗАСІДАННЯ МІСЬКОЇ РАДИ В ТЕРНОПОЛІ.

У днях 5. і 6. березня ц. р. відбулося в салі тернопільського маґістрату засідання міської ради. На тому засіданні Українець, радний П. Майка, домагався субвенції для ґімназії „Р. Ш." в Тернополі в сумі 1,000 зл. річно. Та його внесок перепав, хоч жидівська школа ім. Перля в Тернополі дістала 6,500 зл. субвенції. На томуж засіданні міської ради вивязалася дискусія між президентом міста полк. Відацьким і українськими радниками на тему назви „Русин" і „Українець". В тому менті ґалерія стала тупати ногами та кричати: „Українці, а не Русини". Коли по упімненні президентом міста ґалерія не втихала, зарядив він перерву, під час якої усіх з ґалерії усунено.

СОВЄТСЬКИЙ РАСИЗМ.

В часописі „Комсомольская Правда" появилася стаття, в якій подано напрямні совєтського „расизму". Завданням статті устійнити допускальні межі подружих звязків комуністів чистої крови з клясовими ворогами. В статті підкреслено, що принцип чистоти пролетарської кляси не є як слід респектований. І пояснюється це прикладом подружжя комсомолки з сином православного священика. Таке подружжє є допускальне тільки під умовою, що нащадок священика виречеться батька і цілої сімї, згідно з принятим у Совєтах у таких випадках обрядом, а саме, що публично виречеться, в пресі помістить заяву про це і т. д. Інакше таке подружжє є недопускальне і його слід трактувати як зломання комуністичної моралі, що потягає за собою санкції, передбачені в партійнім статуті.

МАТІР 23 СИНІВ.

Цими днями — як пише італійська преса — Італійка Геновефа Люмаре породила 23-го сина. Підчас останніх урочистостей „Свята Матери" в Римі Геновефа Люмаре дістала від Мусолінія нагороду 4,000 лір як матір 22 синів.

ЗАКІНЧЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ В СТРЕЗІ

СТРЕЗА (Італія). — Конференція трох великих держав закінчилася в неділю.

Розїжджаючися, делеґати Італії, Франції й Анґлії видали спільний комунікат, у котрім реасумують висліди конференції. Комунікат видано й стилізовано так, щоби він не мав ніяких несподіванок. Підчеркує він передовсім повну згоду держав щодо дебатованих ними справ. Заповідає ведення дальших переговорів щодо „забезпечення у східній Европі". Стверджує рішучо, що три держави стоять на становищі незалежности Австрії. Таксамо однозгідно держави осуджують узброєння Німеччини, як одностороннє поломання обовязуючих договорів, одначе заявляють рівночасно, що, не дивлячися на поступок Німеччини, вони далі стоять за мир; але набудуче вони застерігають собі гострійший виступ проти одностороннього ломання угод.

ВРАЖІННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ В СТРЕЗІ.

ЛОНДОН. — Анґлійська преса не має однозгідности опінії про вплив конференції в Стрезі. Одні ґазети, як „Таймс", підчеркують вагу запевнення про мир, але інші, як „Дейлі Геролд", орґан партії праці, звертають увагу, що постанова конференції вести дальші переговори через Лігу показує, що великі держави не зрозуміли, що Лігу Націй створено не для виконування мирових переговорів, а для удержання мира.

Французька преса, котра звичайно пише так, як її інспірує уряд, називає конференцію великим доспіхом. Одначе в пресі росте настрій проти згоди Франції з большевицькою Росією.

Німецька преса, котра тепер висловлює тільки офіціяльну опінію, висказує сильне розчарування з конференції. Большевицькі ґазети називають конференцію поважним кроком уперед для забезпечення мира.

АНҐЛІЙСЬКІ ФАШИСТИ ПОЧИНАЮТЬ АНТИСЕМІТСЬКУ АҐІТАЦІЮ.

ЛЕСТЕР (Анґлія). — Сер Освалд Мозлі, анґлійський фашистівський провідник, почав тут уперше виразно звертатися проти Жидів. Говорив він на зборах: „Перший раз я отверто й публично кидаю визов жидівським впливам у цілім краю. Вони панують над торговлею, вони командирують пресою, вони панують над фільмами, вони панують над містом Лондоном, і вони вбивають промисли своїми „светшапами".

Антифашистівські орґанізації плянували вмарш на салю нарад, але поліція їх не пустила.

ГАРНА ЗГОДА.

БІЛГОРОД (Сербія). — Сюди приїхав д-р Анте Трумбич, один з провідників демократичної хорватської коаліції. Його приїзд до столиці викликав велике вражіння, бо він заповів був свого часу, що його нога ніколи не ступить у Білгород. Тому цей факт пояснюють як доказ погодження між Сербами й Хорватами.

Д-ра Трумбича при приїзді до столиці стерегла сильна прибічна сторожа Хорватів.

НАЦІСТИЧНИЙ УРЯД ЗАПОВІДАЄ ГОСТРУ КАМПАНІЮ ПРОТИ ЦЕРКОВ.

МІНХЕН. — У так званім Брунатнім Домі відбулися наради начальників усіх відділів уряду. Кажуть, що говорено передовсім про відношення уряду до опозиції проти уряду серед протестантських церков. Ходять чутки, що уряд постановив узятися до безпощадної боротьби проти опозиції.

6 духовників, котрих арештовано за спротив проти епископа Мілера, відставлено до концентраційних таборів. Церковний уряд старався добитись від державного уряду, щоб їх трактовано як духовників, але державний уряд казав їх поголити й одіти в звичайний арештантський одяг.

ПУСКАЮТЬ ЛЕДИ.

ОСЛЬО (Норвеґія). — На схід від Ґренляндії захопила нагла студінь 15 норвезьких кораблів, що вибралися туди на ловлю морських собак. 160 морякам на цих кораблях грозила смерть від повільного голоду або затоплення.

Доносять тепер, що на півночі настала нагла відлига, та що кораблі тепер вибралися з ледів і пливуть домів.

ДАЛІ ЗЛОВЖИТКИ В СОВЄТАХ.

РОСТОВ НАД ДОНОМ. — Суд засудив на смерть трох урядників і 17 інших на довшу вязницю за те, що вони викрадали з магазинів, котрими вони заряджували, муку й інші провіянти та продавали через спекулянтів.

ЧЕХИ ХОЧУТЬ ТОРГУВАТИ З РОСІЄЮ.

МОСКВА. — Комісарі потвердили російсько-чеськословацький торговельний договір, котрий совєтські представники підписали в Празі 25-го березня.

ІТАЛІЯ ВИКАЗУЄ ЗМЕНШЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ.

РИМ. — Італійський уряд рахує, що в останній день березня було в Італії всього 853,189 безробітних осіб, тоді як рік тому було їх 1,056,823.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІЙНА Й УКРАЇНА

Г. О. Брейлсфорд, добре відомий англійський публіцист, написав недавно з Лондону до нюйорського тижневика „Ню Репоблик" кореспонденцію про нові шукання рівноваги сил в Европі. Вона має значіння для Українців уже хочби тому, що автор виразно кілька разів згадує Україну.

Наперед Брейлсфорд розглядає можливість викликання війни Німеччиною. Він звертає увагу на те, що хоч Гітлер признав, що він приймає західню границю Німеччини, себто не думає її змінити, то всетаки війни в цей спосіб не можна зльокалізувати. „Як колись бомбові літаки почнуть працювати через західню границю (Німеччини), — каже він дослівно, — то не місцева сварка лишиле літаки в повітря: це може будуть справи України або Тимбукту. Яка нагода не довела б до нападу, буде у війні йти за світову владу та право диктату".

Цікаве признання Англійця, що з посіданням України звязана світова потуга та право диктувати іншим державам. Цікаве, бо багато Українців іще не добачують цієї ваги власної країни.

Далі Брейлсфорд розглядає питання: чому Німеччина й Польща разом не дуже то охочі ґарантувати мира на Сході? Розглянувши всякі можливости, преріжні причини, подавані Німеччиною й Польщею, та найшовши їх для розуму невдоволяючими, Брейлсфорд догадується, що за цим є певно якісь задні пляни. "Чи Берлін і Варшава рахують на можливість якогось досить часу підобраного повстання на Україні?" Він думає, що для цього можна найти підтвердження в Гітлеровій книжці „Моя боротьба".

Накінець він розглядає економічні мотиви евентуальної війни. Можливо, каже Брейлсфорд, що Гітлер хоче найти розвязку для німецьких економічних клопотів в експанзії Німеччини коштом Росії. Це чомусь він уважав би злочином, хоч не видно, щоби він уважав злочином експанзію Росії коштом України. Потішається він, що можливо до захоплення території не прийде, але прийде до поширення на схід сфери німецьких економічних впливів, себто опанування Німеччиною ринку України. Питається він, чи можна собі представити, щоби великі держави прийшли до якогось порозуміння, як Німеччина почне робити плуги для України.

Брейлсфорд, видно, не вірить у можливість мирової й розумної розвязки европейського замішання, але признає велике значіння справи України, коли до неї разураз вертається.

ПРОБУДЖЕННЯ СХОДУ ЕВРОПИ

З такого обороту справи не були ніяк задоволені большевики і проголосили в Харкові, що стояв на боці від центрів українського визвольного руху Києва і Львова — український совєтський уряд. Але вони не змогли перешкодити, що в мирових переговорах в Берести Литовському брала участь окрема українська делеґація, яка й заключила 9. 2. 1918. р. сепаратний мир з осередними державами. В загальному мировому трактаті, що його підписано 3. 3. цього самого року, мусів совєтський московський уряд визнати самостійність України й зобовязатися, стягнути большевицькі відділи з території України. 1. 3. 1918. р. відбув Петлюра на чолі українських частин святочний вїзд до Києва.

Але тепер показалося прикре положення України, що не має природно забезпеченого ні одного кордону. Ледви усунено небезпеку по одному боці, а вже повстали трудноці на другому боці. З наміром помогти новій державі проти большевиків ввійшло на Україну німецьке військо під проводом фельдмаршала фон Айхгорна. Та на нещастя, воно почало мішатися у внутрішні справи України. Як на цілому сході Европи, мусіла теж і на Україні велика земельна посілість улягти справедливішому розподілови, що давав би рілю тому, хто її оре. В цьому противенстві інтересів поміщиків і селян станув фельдмаршал фон Айхгорн по стороні перших. З помічю німецьких багнетів повалено український уряд, що задумував перевести радикальну аграрну реформу і в 29. 4. 1918 р. встановлено гетьманом генерала Павла Скоропадського.

Петлюра розвинув тепер горячкову діяльність в іншій ділянці. В обличі вибуху конфлікту в звязку з аграрною реформою, він зорганізував самоуправу сіл (земств) і охопив її у верховну організацію Союза земств. Скоропадський пізнав небезпеку, що йому грозить і велів Петлюру арештувати. Але було вже запізно. 31. 7. 1918 р. згинув фельдмаршал фон Айхгорн. Після відходу Німців не зміг Скоропадський довше вдержатися. Влада над Україною перейшла на Директорію з чотирох людей під проводом письменника Винниченка. Після тримісячного арешту, звільнений з тюрми Петлюра стає на чолі українських військових частин і змушує Скоропадського 14. 12. 1918. втекти з Києва.

Наступаючі тепер події кидають Україну в бортьбу на два фронти. З одного боку захопив визвольний рух теж австрійську частину українського народу і вона проголосила 1. 11. 1918 р. у Львові Західньо-Українську Республику. Але з тим не погоджувалися Поляки і станули до боротьби з Українцями. З другого боку звернулися большевики після оснування в Харкові Української Совєтської Республики під проводом Раковського — проти Києва. Український самостійницький рух досягнув найвищого щабля свого розросту в тому самому часі, коли йому грозила найбільша небезпека з двох сторін. 22. 1. 1919. проклямовано Соборну Українську Републику, що мала обняти всі частини краю на сході і на заході. Симон Петлюра став вождом цілої України. Він є героєм свойого народу. Творяться легенди довкола його особи; про нього співать пісні.

Найбільший захват і найрозумніший провід не вдіють нічого проти переваги, що грозить зі всіх сторін. В квітні 1919. р. прийшов до Польщі генерал Галер зі своєю добре озброєною армією й окупував Львів, Перемишль, Станиславів, коротко цілу Галичину. В тому самому часі стоїть українська армія в боротьбі проти большевиків, що веде зі змінним щастям. Директорія мусить кидати Київ і резидує в Рівному на Волині. При кінці 30 серпня 1919 вдається Петлюрі наново здобути Київ і прогнати большевиків.

Та тепер виринає новий противник — генерал Денікін... В кожному разі викопав собі Денікін сам гріб, допускаючися тої важливої в наслідки помилки, що почав війну з Україною і заняв Київ. Українське селянство, що побачило себе вдруге ошуканим у своїх ожиданнях, піднялося знову як один муж. Але коли селянське повстання проти Скоропадського було орґанізованим свідомим цїли рухом, який держався певних творчих меж, українська револьта проти контрреволюційного правління Денікіна була хаотичною хвилею нищення, що перекотилася через приятеля і ворога. Тут показався безсилим орґанізаційний талант навіть Петлюри. Як гетьмани в 17. столітті шукали помочі раз в одного противника, раз у другого, так пішов Петлюра в Польщу, щоби тут вижидати кориснішої конюнктури для своїх патріотичних плянів.

Але роля Петлюри була віддограна. Його пляни, створити самостійну українську републику й оборонити її проти ворожих сусідів зі сходу, півночі і заходу — не вдалися. Зневірений поїхав у Париж і почав вести марне життя східно-европейського еміґранта. Але й тут пішла за ним ненависть його ворогів. В 1926 р. згинув з руки Жида.

Після обширної згадки про махнівщину пише автор далі:

„Червона армія здобула головні міста Харків і Київ та заняла цілу Україну. Але завзятий спротив мусів давати можновладцям у Москві багато до думання. Ще жили вожди... готові станути на чолі народу, коли країна мала знову піднестись. Крім загальних політичних поглядів большевиків, змусили їх теж реальні причини до осторожної, поєднавчої політики супроти України... Тому совєтський уряд рішився признати Україні автономію".

Накінець подає автор образ сьогоднішнього стану і культурного розвою української нації. Автор уважає усі культурні добутки України осяганми здобутими нацією у найтвердшій дійсности власною боротьбою, і ніколи ласкою окупанта. Подавши статистичні дані про Україну й образовуючи число української нації на 45 міліонів, автор пише:

„Коли вже це саме число населення є вживане для оцінки майбутнього українського народу, то крім того існують нині зовсім інакші можливости освіти, ніж перед світовою війною, коли в Росії було заборонене навчання і прилюдний вжиток української мови. Нині вчатьсь діти в народній школі української Републики тільки їхньої рідної мови. Московської мови вчать як другорядного предмету в більшеклясових школах, в ґімназіях і т. д. Наслідком того є те, що молоді покоління українського народу не вміють уже говорити по московськи".

Дальше подає автор числа про українське високе шкільництво в займанщинах і на чужині і вкінці приходить до такого висновку:

„Високі освітні установи в Українській Републиці, Польщі і Чехословаччині є найкращою і найпевнішою запорукою для життя і росту української народности. Тут виховуються провідники і творці української культури однаково духової як і матеріяльної. Коли ми чуємо час від часу, що центральний уряд в Мосві хоче спинити розвій української републики й напр. скріпити навчання московської мови в більшеклясових школах, то це трудноці, що ніяк не зможуть закопати української народности. Як не змогла московська політика гнету знищити ні мови ні культурних традицій українського народу тоді, коли він здебільша складався з неграмотних і не мав ні шкіл, ні преси, ні університетів, ні академій, то при сьогодняшному стані українського культурного розвитку не спинити їй змагань цього народу до все більшої державної самостійности".

Для автора майбутня державна самостійність України є безсумнівна. Він обосновує розвал Росії теж ґеополітичними арґументами, вбачаючи в дійсности сходу Европи останніх десятиліть боротьбу московського континенту з чужонаціональним приморям, яке все стояло, стоїть і стоятиме вище культурно і економічно і якого центрифуґальні тенденції зреалізувалися уже у відірванні прибалтійщини, Польщі, за якими черга тепер на Україну, Кавказ, Далекий Схід.

Фінляндська держава ще теж не соборна. Карельські племена ждуть хвилини, коли піднесуться проти Москви за приєднання до фінляндської батьківщини. Мова про спільноту фінляндсько-українських інтересів є більше ніж актуальна.

Написану в такому прихильному для нас дусі книжку д-ра Тіяндера, що знаходить певно широкого читача в Фінляндії, оцінюємо з цеї точки погляду явищем подвійно позитивним.

К—п.

ПРИГАДКА ВІДДІЛОВИМ УРЯДНИКАМ

Ще є багато відділів, які ще досі не надіслали виповнених квестіонарів, потрібних для списання Історії цих відділів у Пропамятній Книзі У. Н. Союза. Просимо подбати, щоб цей обовязок був негайно сповнений, а квестіонарі вислані до „Свободи". Проволока спиняє працю в тім напрямі.

Просимо також зголошувати замовлення на місце для фотографій, бо вже тепер треба знати, скільки на це треба місця в книжці. Пізніші зголошення не будуть могти бути узгляднені.

НА АДРЕСУ „УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ" У КАНАДІ

Випадково попало до моїх рук число 10 „Українських Вістей", „одинокого українського католицького тижневика в Канаді", як це проголошує редакція цього часопису на першій сторінці. В цьому числі (з 6-го березня 1935 року) знайшов я статтю під заголовком „Видумка, яку зродило бажання". А в цій статті присвячується цілком недвозначно (хоч і не називаючи мого ймення) забагато уваги моїй скромній особі, приписуючи мені авторство кореспонденції з Риму до галицького „Нашого Прапору" про те, що нібито „теперішній канадійський епископ Ладика має бути відкликаний до монастиря оо. Василіян на стало, а провід українською уніятською церквою в Канаді обняв би канадійський латинський архиепископ" і т. д.

Отсим заявляю, що повищої кореспонденції я не писав, до „Нашого Прапору" ніколи не дописував, і „будучи кореспондентом націоналістичних часописів", як цілком вірно пишуть „Українські Вісти", ніколи в моїх публіцистичних виступах супроти якоїнебудь ідеї чи особи псевдонімами не прикривався. Цього мені не дозволяє моя націоналістична мораль. Справжні націоналісти ставлять добро Батьківщини понад усякі особисті розрахунки, і коли вважають потрібним виступити проти якоїсь особи, то вважають обовязком чести виступити з відкритим чолом. „Наш Прапор", який видрукував вище згадану кореспонденцію, не є націоналістичним часописом, а людина, що сховалася під імя „С. Якубовського", тут у Римі цілком невідома, і певно не є націоналістом.

Тому даремно редакція „Українських Вістей" допускається з цього приводу глузовань щодо „добра Неньки України". Є речі, над якими нікому, і особливо католикови, не вільно глузувати. Почування до „Неньки України" є великою святістю, і „одинокий католицький український тижневик у Канаді" повинен би знати, що тільки той, хто має пошану до Батьківщини, може мати пошану до релігії, що в ній жили його батьки, діди і прадіди. І не дурно московські комуністи, розпочинаючи свій безбожницький похід проти всякої релігії, постаралися в першу чергу вбити національне почуття та виплекати „інтернаціоналізм". А українські націоналісти, проголошуючи святість почування до „Неньки-України" повели нещадну боротьбу проти безбожницького комунізму.

Евген Онацький,
Рим.

СОВЄТСЬКИЙ МІЛІТАРИЗМ

(3)

Годиться теж точно з теорією, коли Сталін, як втілення політики і провідник партії, найрадше дає себе фотоґрафувати рука в руку з Ворошіловом, та коли комісар оборони уходить за наойближчого приятеля Сталіна, а далі що при всіх лише можливих нагодах підчеркується безпосередню й особисту причасність Сталіна до всіх військових питань. Колиж совєтські історіописці пробують, мабуть не без наказу згори, всунути Сталінови ще й маршалківську булаву в руку і вже по війні зробити з нього великого стратеґа, що перед 15 роками особисто мусів встрянути в справу, щоб довести до побідного кінця всі інтервенційні війни, то це вже виходить поза рами поставленої цїли, бо ціль того є ніщо інше, як зменшення тодішнього головнокомандуючого Троцького і його військових заслуг, щоб у той спосіб викреслити його з памяти жиючого покоління.

Подвійне завдання.

Щоб военний апарат відповідав визначеним теорією завданням, треба було виповнити подвійне завдання, розвинути техніку і військовополітично вишколити маси населення. Піднесення машини до свого роду святости чи фетиша є загальною рисою большевизму. Тому не диво, що таку тенденцію виказують і військові кола, хоч при тому мусять трохи обмежитись. Военнотеоретичні розумування Совєтського Союза відевртаються з певних причин від модерної военної науки, яка каже, що техніка сама може привести до рішення війни. Свідомість того, що сила совєтського Союза лежить не в якости, а в скількости, є зовсім правильна і вона опирається на старих московських предпосилках. Теоретично відкидується фахову армію, сила якої полягає в висококваліфікованій специялізації вояцтва. Той принцип має приміщення і при всій продукції господарських дібр навіть тоді, як вони безпосередньо не служать військовим цілям. Віра в московський вал, що мов лявіна все може придушити, ще не заникла, хоч пораб вже було витягнути й відносно того консеквенції з останньої світової війни. Вкінці кінців є все це розвоєво-історична аксіома, загальна потреба, яка виплиає з безформної величини державних просторів, величезної людської маси та з безмірних природних багатств. Там не є важним принцип зріжничкування, піднесення здібности щось створити і вартости особи як такої, а важною є засада централістично-узагальненої автоматичности всього ставання, бо лише в той спосіб можна поконати ці безмежні великі простори. Надмір потенціяльної енерґії виявляється там як перешкода в розвою.

Брак военного досвіду.

При безсторонньому розгляді справи найслабшим пунктом совєтської военної сили повинен бути військовий провід і військова тактика. Робити вождів з часів інтервенційних війн вже після них великими вождами є занадто наївно, щоб цим тут займатись. В часі тих воєн не могло бути й мови про військові потягнення модерного стилю боротьби. Серіозними противниками годі було вважати як слабі білі московські армії так і слабі військові відділи антанти. Війни проти Польщі не були в масштабі світової війни нічим іншим, лише боями при відворотах обох сторін. Тому проводови червоної армії бракує властивого военного досвіду. А прохід проти оперeткових вояків китайських ґенералів в 1929-тім році вже взагалі не можна вважати за війну, хоч большевики представляють цю подію як таку, в якій совєтська армія осягнула величезну побіду. Лише досвід вказує нам на те, що военної штуки не можна научитись в академіях таксамо, як і красних штук. В 1914-тім році ніхто не знав ані Гінденбурґа ані Фоша. Тому представити собі Ворошілова або Тухачевського як вождів будуччини, досить важко. Вони можуть ними бути, а можуть і не бути.

Партійна приналежність вояків.

У всіх совєтських звідомленнях про армію відіграють особливу рою дані про соціяльний склад армії та про значіння приналежности вояків до партії. Там працювалось систематично над тим, щоб збільшити процент членів партії в армії. Таким барометром міряє совєтський Союз сполегливість своєї армії. Коли взяти на увагу факт, що нині скількість комуністів та комсомольців заледви сягає 3 міліонів, то при найкращих умовинах в армії їх не може бути тепер більше як 49.3%. При чисельности армії в 1 міліон вояків, що між іншим тепер стало відомим урядово, може бути в армії найбільше 500 тисяч вояків-комуністів, цебто одна пята частина комуністів взагалі, що здібні є носити зброю. Так є в дійсности. Партія дістає збільшення членства через армію. З правила рішення, чи хто хоче бути комуністом і партійним кандидатом, а відтак членом партії, дозріває в часі військової служби молоді.

Старшини.

Трохи інакше мається справа зі старшинами. Зпоміж них належать до партії 68.3%. Серед командирів полків виносить цей процеонт 72, серед командирів дивізій 90 і серед командирів корпусів 100. У 1930 році було серед старшин лише 51% комуністів і з того 10.6% були старшинами старої царської армії. В 1927 році 64% вояків були селяни, а в 1931 році було їх вже лише 58%. Нині такий розподіл вже не дуже важний, коли переважаюча маса селянства стала сільсько - господарським пролетаріятом на службі колективних господарств. По найновіщим даним Молотова, 9/10 рекрутів з села походить з колективів. Соціяльний розподіл населення в совєтськім Союзі є по даним Молотова такий: самостійних селян є в цілости ще коло 38 міліонів, а решток буржуазії (бувші поміщики, міщанство, тороговці і багатші селяни) 174000. Сини самостійних селян не виносять в армії більше, як 5%. Також і соціяльний склад армії зближається до ідеального стану однородної безклясової структури, яка заручає найбільшу певність у сполегливість цілої армії.

(Далі буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ВІД ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ У. Н. СОЮЗА

Нагороди за нових членів на 1935-тий рік.

Як відомо, У. Н. Союз уділятиме на протязі 1935-го року окремі нагороди за приєднування нових членів. Щоб уможливити головній канцелярії У. Н. Союза ведення точного й докладного перегляду щодо того, хто є організатором кожного нового члена, звербованого до якогось відділу, головна канцелярія вислала до відділів з кінцем минулого місяця спеціяльні картки, які треба виповняти та присилати до головної канцелярії разом з аплікаціями про приняття в члени. Отже до кожної аплікації про приняття нового члена треба долучити виповнену карточку в справі нагороди.

Досі не всі відділи прислали карточки за тих нових членів, які були приєднані до організації на протязі січня, лютого й березня. Бо коли нагорода буде виплачена за кожного нового члена, звербованого на протязі 1935 року, то тимсамим треба присилати карточки також і за тих членів, які стали членами У. Н. Союза на протязі січня, лютого й березня цього року.

Навіть і тепер деякі відділи присилають аплікації про приняття нових членів, одначе не присилають разом з тими аплікаціями потрібних карточок у справі винагороди. А інші відділи повідомляють листовно про те, хто приєднав додаткового нового члена.

Отже звертаємо увагу, що У. Н. Союз виплачуватиме нагороди тільки на підставі тих карточок, які для тої цілі видруковано та розіслано по відділах. Тому ті відділи, які ще досі не надіслали за приєднаних уже членів потрібних карточок, повинні це зараз зробити. А набудуче просимо, щоб до кожної аплікації про приняття нового члена була завжди долучена потрібна карточка в справі винагороди.

Деякі відділи почали надсилати також карточки в справі винагород з аплікаціями тих членів, які переходять з Молодечого Департаменту до старших. Отже пригадуємо, що в таких випадках тих карточок не треба присилати, бо, згідно з ухвалою річного засідання головного уряду, нагорода може бути виплачена **тільки за нових членів**, а не за таких, що переходять з Молодечого Департаменту до старших.

Нагороди за нових членів за 1934-тий рік.

При кінці минулого місяця У. Н. Союз виплатив ювилейні нагороди за тих нових членів, які були приєднані до організації на протязі 1934 року. Ті нагороди виплачено тим відділам, яким можна було виплатити, а саме тим усім відділам, які прислали до головної канцелярії належне повідомлення щодо того, кому дотична нагорода належиться. Головна канцелярія у своїм повідомленні, що було поміщене в „Свободі" ч. 16 зі січня 1935 року, взивала відділових секретарів прислати до головної канцелярії, найдалі до 15. лютого 1935 року, спис тих урядників і членів, які в дотичних відділах працювали над зорганізуванням нових членів. Отже тим відділам, які прислали такі списи, нагороду вже виплачено.

Та ще є багато відділів, які досі не прислали належних списів. Тому взиваємо ще раз ті відділи, прислати якнайскорше спис тих усіх урядників і членів, яким та нагорода належиться, та скільки повнолітніх членів і скільки дітей дотичний член - організатор приєднав, так, щоб головна канцелярія могла вже викінчити справу нагород за 1934-тий рік.

Виміна грамот.

Головна канцелярія вже повідомляла, що для багатьох з тих членів, які тепер переходять зі старого до нового роду обезпечення, треба виготовляти окремі обчислення їх резерви й вкладок. Тому саме не кожна грамота може бути змінена в тому самому місяці, в якому вона була прислана для виміни. Згадуємо про те, щоб опісля оминути злишнього листування щодо того, чому, наприклад, грамота одного члена була зараз змінена, а другого ні, хоч ті обі грамоти були разом прислані до головної канцелярії. Цього не було на протязі 1933 і 1934 року, бо до кінця 1934 року кожний член мав обчислену свою резерву й вкладки. Та тепер для багатьох членів вже нема тих обчислень, а тому грамоти тих членів не можуть бути змінені так скоро, як грамоти тих, для яких ще є обчислення.

Книжка "Spirit of Ukraine".

Як відомо, У. Н. Союз дає безплатно цю книжку членам Молодечого Департаменту у віці від 15 до 18 років. Щоб відділи могли одержати для своїх членів цю книжку, то до головної канцелярії треба власне прислати спис членів Молодечого Департаменту у віці від 15 до 18 років. Досі такі списи прислали тільки 50 відділів. Тому пригадуємо, що ті всі відділи, які досі не прислали потрібного спису членів, повинні це зробити найдалі до кінця квітня 1935 року.

Безплатне продовження.

Член, що перейшов на безплатне продовження, жадає запомоги з фонду запомогового У. Н. Союза. Знов інший член жадає, щоб „Свобода" йому приходила.

Головна канцелярія вже нераз давала пояснення щодо того, які права має член, що перейшов на безплатне продовження. А що вище згадані або подібні домагання таки надходять, то тепер ми ще раз вияснимо ту справу.

Отже член, що перейшов на безплатне продовження, перестає бути активним членом організації. Такому членови не прислугують ніякі права супроти У. Н. Союза. Він не може бути урядником у відділі, делегатом на конвенцію, не має права голосу в ніяких Союзових справах, не може діставати запомоги з фонду запомогового У. Н. Союза на випадок каліцтва чи невилікувальної недуги, не може отримувати „Свободи", хіба що замовить її та платитиме за неї, як кожний інший передплатник, не-член Союза.

Одиноке право, яке з його колишнього членства остається, це право спадкоємців до посмертної запомоги по дотичному членови, якщо, очевидно, цей член помре в часі свого безплатного продовження.

Виплачене обезпечення.

Членови, що відійшов з організації з виплаченим обезпеченням, таксамо не прислугують ніякі права супроти У. Н. Союза. Такий член дістає виплачену грамоту на певну суму і та сума належить до спадкоємців по смерти дотичного члена.

Д. Галичин,
гол. рек. секретар.

У торговця золотих рибок.

— Може маєте одну більшу? Я потребую для чотирох осіб.

— Знаєте, я нині згубив був цвяшок і знайшов його хоч уже було в хаті зовсім темно!

— Якже ви його знайшли?

— Я зняв черевики та скарпитки та хсдив по хаті, поки не наступив на цвяшок!

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за березень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	99.31
2.	43.92
3.	30.00
6.	2.58
7.	8.28
8.	57.67
9.	1.68
10.	35.13
11.	5.92
12.	64.64
17.	3.32
18.	12.94
19.	1.58
20.	4.25
23.	1.29
24.	5.93
25.	2.02
27.	9.66
28.	56.95
29.	5.17
30.	45.10
33.	20.49
35.	5.42
36.	19.46
37.	26.85
38.	13.25
39.	51.77
40.	2.75
41.	15.85
42.	16.58
43.	10.68
44.	43.12
45.	28.04
46.	8.55
47.	28.33
50.	9.68
52.	2.94
53.	4.05
54.	1.50
57.	25.41
58.	5.43
59.	4.43
62.	16.42
63.	3.88
64.	30.88
65.	66.96
66.	48.95
67.	22.06
68.	7.60
70.	27.24
72.	5.84
73.	34.22
74.	2.21
76.	12.24
78.	44.05
80.	2.74
81.	8.01
83.	13.14
85.	4.13
86.	12.93
87.	3.72
90.	107.28
92.	3.39
97.	4.99
98.	44.51
99.	9.66
101.	2.84
102.	32.47
103.	7.35
104.	76.68
105.	40.43
106.	43.73
107.	5.24
108.	50.64
109.	6.57
111.	4.36
112.	19.83
113.	8.14
114.	13.43
116.	13.97
117.	28.99
119.	5.81
121.	7.51
122.	2.48
123.	8.43
125.	7.30
126.	8.52
127.	35.94
129.	3.32
130.	11.36
131.	5.58
132.	8.75
133.	30.67
134.	31.31
135.	8.52
136.	55.52
137.	6.19
139.	17.04
140.	1.64
142.	62.45
143.	29.48
147.	104.01
148.	1.13
150.	5.72
151.	40.98
153.	7.00
155.	34.98
156.	22.44
161.	13.18
162.	9.71
164.	1.62
167.	9.98
168.	32.58
169.	8.59
170.	48.28
177.	7.15
178.	4.07
179.	5.14
181.	17.18
182.	26.35
185.	57.55
187.	1.97
188.	3.92
189.	18.96
190.	22.05
191.	4.23
192.	29.24
193.	35.42

Відділ	Заплатив
195.	25.49
196.	2.48
197.	1.92
198.	9.73
204.	3.77
205.	13.88
206.	205.36
207.	10.70
208.	17.20
209.	27.00
211.	45.12
212.	1.31
213.	50.00
214.	6.79
215.	3.85
216.	19.80
217.	29.07
218.	41.31
219.	15.27
220.	32.04
221.	95.42
225.	17.49
227.	5.54
229.	7.10
230.	28.36
231.	25.99
233.	16.57
234.	37.12
235.	33.98
236.	24.15
237.	33.13
238.	29.32
239.	22.37
241.	28.16
243.	19.48
245.	10.19
246.	6.49
247.	5.57
248.	10.92
254.	21.93
256.	4.73
257.	20.50
260.	1.23
261.	32.22
262.	7.94
263.	3.75
266.	29.21
267.	5.67
268.	23.89
269.	7.66
271.	15.48
273.	23.84
274.	14.19
275.	36.15
276.	18.67
277.	21.85
278.	1.15
280.	7.59
281.	1.67
282.	9.32
283.	33.25
284.	3.37
285.	4.88
286.	51.21
288.	47.06
290.	1.41
292.	11.59
295.	13.88
298.	13.38
299.	9.60
300.	54.90
301.	9.30
303.	29.81
305.	33.46
306.	17.60
308.	3.67
309.	3.60
312.	24.86
315.	1.14
316.	17.43
317.	17.68
318.	49.18
319.	6.61
320.	2.93
321.	7.19
322.	7.68
324.	23.25
325.	5.92
326.	4.58
327.	14.29
328.	2.01
331.	14.95
332.	16.44
333.	1.41
334.	31.38
335.	7.59
336.	48.97
337.	8.34
338.	40.73
339.	10.87
341.	33.46
342.	64.71
345.	6.78
347.	4.58
349.	6.30
350.	4.94
352.	9.13
355.	24.66
357.	4.37
358.	3.97
361.	71.65
363.	48.37
364.	2.70
365.	39.76
367.	19.66
368.	74
370.	50.45
371.	10.95
373.	5.08
375.	1.30
382.	20.11
383.	64.64
384.	43.48
385.	46.04
388.	30.07
400.	1.49
401.	12.71

З місячних вкладок старого роду обезпечення $5.322.60

Відділ	Заплатив
1.	272.28
2.	188.18
3.	59.34
4.	88.71
5.	186.01
6.	35.44
7.	247.41
8.	145.73
9.	176.60
10.	148.97
11.	70.96
12.	54.82
13.	97.25
15.	34.98
16.	63.83
17.	32.26
18.	115.51
19.	10.51
20.	192.05
21.	118.56
22.	13.49
23.	41.84
24.	95.09
25.	68.16
26.	38.49
27.	42.76
28.	71.01
29.	155.64
30.	21.05
31.	231.40
32.	33.74
33.	79.71
34.	14.25
35.	19.26
36.	99.59
37.	77.82
38.	238.65
39.	85.83
40.	17.45
41.	9.56

Відділ	Заплатив
42.	138.55
43.	59.33
44.	89.30
45.	215.64
46.	24.59
47.	12.65
48.	49.00
49.	20.50
50.	127.63
51.	54.24
52.	56.64
53.	65.74
54.	24.63
55.	47.13
56.	180.98
57.	107.98
58.	168.14
59.	149..75
60.	30.16
61.	33.70
62.	93.76
63.	265.17
64.	50.41
65.	208.53
66.	60.62
67.	151.78
68.	16.41
69.	89.46
70.	312.98
71.	7.59
72.	42.34
73.	39.44
74.	39.71
75.	188.16
76.	303.93
77.	75.70
78.	72.56
79.	15.18
80.	40.67
81.	178.46

Відділ	Заплатив
82.	72.36
83.	129.88
84.	50.94
85.	122.97
86.	224.40
87.	166.90
88.	10.82
89.	22.33
90.	113.73
91.	332.24
92.	12.54
93.	58.16
94.	266.76
95.	45.42
96.	227.17
97.	131.56
98.	43.05
99.	167.42
100.	142.67
101.	55.81
102.	438.59
103.	97.16
104.	160.01
105.	141.24
106.	236.77
107.	33.87
108.	42.44
109.	225.54
110.	11.09
111.	42.76
112.	265.35
113.	46.84
114.	19.34
115.	40.14
116.	32.93
117.	81.68
118.	79.63
119.	22.43
120.	156.56
121.	124.76
122.	58.93
123.	160.73
124.	102.07
125.	20.12
126.	75.90
127.	95.53
128.	14.49
129.	38.02
130.	321.99
131.	17.70
132.	158.13
133.	196.07
134	53.23
135.	45.80
136.	97.70
137.	211.32
138.	55.02
139.	69.81
140.	88.10
141.	37.53
142.	73.57
143.	54.41
144.	15.01
145.	57.27
146.	121.01
147.	379.16
148.	27.98
149.	36.85
150.	26.14
151.	72.73
152.	107.49
154.	60.44
155.	408.61
156.	83.29
157.	11.54
158.	292.85
159.	99.05
160.	128.98
161.	129.56
162.	30.17
163.	113.01
164.	90.85
165.	36.38
166.	36.40
167.	61.48
168.	192.00
169.	46.80
170.	123.09
171.	57.71
172.	48.05
173.	76.87
174.	33.84
175.	163.42
176.	262.55
177.	100.53
178.	97.48
179.	206.06
180.	6.13
181.	131.23
182.	116.20
184.	14.26
185.	38.78
186.	69.31
187.	31.15
188.	44.98
189.	3.18
190.	6.29
191.	105.79
192.	85.57
193.	82.74
194.	27.50
195.	23.49
196.	44.55
197.	41.39
198.	56.86
200.	131.09
201.	48.53
202.	41.95
204.	287.49
205.	2.45
206.	160.28
207.	68.02
208.	19.70
209.	50.52
210.	39.94
211.	109.33
212.	58.47
213.	281.34
214.	35.13
215.	29.43
216.	31.21
217.	371.50
218.	173.08
219.	86.32
220.	146.11
221.	425.27
223.	285.03
225.	19.63
227.	88.06
228.	74.91

Відділ	Заплатив
229.	451.68
230.	165.33
231.	13.63
232.	68.83
233.	26.37
234.	108.32
235.	90.16
236.	130.03
237.	174.66
238.	100.25
239.	274.59
241.	44.68
242.	156.45
243.	69.17
244.	22.72
245.	107.38
246.	41.73
247.	244.14
248.	50.38
249.	45.35
250.	20.44
251.	181.47
253.	85.23
254.	85.86
255.	77.63
256.	34.83
257.	20.85
259.	213.70
260.	39.87
262.	49.88
263.	57.97
265.	31.04
266.	107.48
267.	74.77
268.	63.25
269.	39.50
270.	204.56
271.	60.88
273.	125.38
274.	137.99
275.	65.74
276.	571.51
277.	104.88
278.	52.08
279.	15.98
280.	167.14
281.	72.59
282.	204.36
283.	79.53
284.	63.21
285.	15.37
286.	23.58
288.	144.40
289.	31.16
290.	59.77
292.	418.75
293.	42.75
294.	45.25
295.	208.39
296.	256.42
297.	22.60
298.	61.43
299.	37.37
300.	109.62
301.	135.48
303.	26.94
304.	39.90
305.	46.85
306.	16.41
307.	33.29
308.	110.67
309.	41.32
310.	51.99
311.	13.61
312.	25.82
314.	13.88
315.	21.83
316.	286.22
317.	74.68
318.	68.05
319.	56.93
320.	104.04
321.	152.78
322.	41.07
323.	68.37
324.	121.03
325.	94.05
326.	149.90
327.	22.46
328.	24.47
329.	12.24
330.	92.68
331.	28.28
332.	55.65
333	94.68
334.	286.41
335.	40.66
336.	154.51
337.	14.14
338.	246.65
339.	93.60
340.	21.72
341.	41.58
342.	135.13
344.	71.34
345.	114.71
347.	123.51
349.	68.70
350.	102.71
351.	37.51
352.	63.60
353.	25.76
354.	21.80
355.	43.71
357.	49.16
358.	82.28
359.	54.57
360.	14.29
361.	848.15
362.	57.86
363.	57.35
364.	342.47
365.	127.57
366.	13.55
367.	223.32
368.	23.33
369.	211.54
370.	196.64
371.	166.57
372.	39.64
373.	37.04
374.	48.35
375.	68.61
376.	22.61
377.	27.03
378.	15.67
379.	70.75
381.	34.50
382.	15.07
383.	64.34

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
384.	31.53	392.	25.70
385.	173.64	396.	95.06
386.	19.00	400.	68.84
388.	133.84	401.	22.45
390.	42.46		

З місячних вкладок нових родів обезпечення	$36,624.94
Разом від членів	$41,947.54
Процент від морґеджів	5,636.02
Процент від бондів	2,007.50
Заробок на бондах	204.00
Процент від позичок	962.77
Рент від реальности	60.41
Сплати морґеджів	525.00
Сплати бондів	5,796.00
Сплати позичок до нових родів	432.00
Звороти позичок до фонду запомогового	155.00
Разом	$57,726.24

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1	Ґрич Методій	1,000.00
в. 2	Цесля Василь	500.00
в. 13	Хованець Микита	1,000.00
в. 25	Милянович Ольга	500.00
в. 105	Фесняк Захарко	100.00
в. 179	Дмитрик Петро	1,000.00
в. 204	Воробець Микола	500.00
в. 218	Білівят Федор	1,000.00
в. 278	Саїв Параскевія	1,000.00
в. 303	Шафран Климка	250.00
в. 378	Кузан Микола	1,000.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 4	Пупчик Микола	25.00
в. 4	Глива Василь	35.00
в. 7	Когут Іван	25.00
в. 33	Гавриляк Марія	20.00
в. 42	Непик Теодор	50.00
в. 51	Іваник Анастасія	25.00
в. 70	Кирчів Константин	50.00
в. 72	Багнер Іван	25.00
в. 86	Пащук Іван	25.00
в. 96	Булій Петро	35.00
в. 96	Годяк Марія	25.00
в. 102	Лежан Йосиф	35.00
в. 104	Рудик Антін	75.00
в. 108	Фурґалець Андрій	25.00
в. 109	Мороз Олекса	35.00
в. 112	Грицей Юлія	50.00
в. 114	Нестор Іван	35.00
в. 145	Сливчук Микола	35.00
в. 155	Будняк Софія	15.00
в. 155	Федорів Анна	25.00
в. 159	Петрівська Варвара	25.00
в. 179	Панчак Петро	13.00
в. 182	Сагайдак Гнат (утрата зору ока)	100.00
в. 192	Боґуцький Микола	35.00
в. 206	Корнелюк Марія	50.00
в. 206	Зелененький Дмитро	35.00
в. 206	Червінська Марія	35.00
в. 209	Місяк Юлія	25.00
в. 209	Вихованек Михайло	25.00
в. 218	Ляхоцький Онуфрій	25.00
в. 233	Корчинський Микола	35.00
в. 251	Щупак Йосиф	35.00
в. 254	Селеман Стефан	35.00
в. 269	Нарівний Теодор	25.00
в. 269	Чорнокролюк Катер.	35.00
в. 271	Чучман Софія	35.00
в. 275	Луковський Гавриїл	25.00
в. 280	Ягело Доміцеля	25.00
в. 281	Хоптій Анна	25.00
в. 282	Федорук Григорій	35.00
в. 300	Гумен Софія	25.00
в. 300	Костек Катерина	25.00
в. 303	Полийовська Ева	25.00
в. 303	Королевят Катерина	15.00
в. 308	Салайик Юстина	25.00
в. 308	Сокальська Федора	25.00
в. 331	Дупняк Федор	50.00
в. 345	Худяк Дмитро	25.00
в. 359	Шумила Евдокія	25.00
в. 361	Катулька Йосиф	75.00
в. 361	Гладкий Микола	50.00
в. 369	Пиць Катерина	25.00
в. 385	Кошляк Гавриїл	50.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 168	Нагребний Тимко	320.35
в. 191	Стадник Стефан	127.00
в. 191	Покида Петро	280.00
в. 332	Федюк Марія	115.00

Виплати з фонду народного:

Допомоги-стипендії для молоді.

в. 7	Капітула Андрій	40.00
в. 14	Фік Стефан	40.00
в. 25	Луців Теодор	75.00
в. 30	Клос Катерина	50.00
в. 45	Гарасим Еміль	100.00
в. 73	Чорний Ілія	40.00
в. 112	Грицей Ольга	75.00
в. 120	Шпук Микола	100.00
в. 132	Сова Юрій	50.00
в. 238	Чопик Ілія	40.00
в. 239	Сеґін Володимир	50.00
в. 239	Наконечний Волод.	50.00
в. 252	Сенів Григорій	75.00
в. 301	Шевчик Микола	40.00
в. 320	Західний Теодор	40.00
в. 401	Кук Амброзій	100.00

Сиротинець в Філаделфії	150.00
Українська Вища Школа в Стемфорд, Конн.	100.00
Сестра Северина на сироти у Львові	100.00
Обеднання на видавництва	850.00
Рідна Школа	700.00
Боева Акція	700.00
Стрілецька Громада на видання военної літератури	50.00

Інші виплати з фонду посмертного нових родів:

Грошеві звороти	297.71

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орґан	3,595.00
Ювилейна нагорода за зорґанізовання нових членів в 1934 р.	1,216.25

У повищій сумі є вчислена також спеціяльна ювилейна нагорода для тих трох членів, які на протязі ювилейного року зорґанізували найбільше число нових членів, а саме: першу нагороду отримав Басиль Артус з 361 відділу, другу Тарас Шпікула з відділу 221, а третю Іван Мельник з відділу 223.

Ювилейна нагорода для тих відділів, які придбали найбільше число нових членів, а так само для тих відділів молоді, які були зорґанізовані в ювилейнім році	620.00
Свобода на рахунок праць до Ювилейної Книги У. Н. Союза	500.00
Платня головного уряду	683.00
Кошти правні	267.99
Офісові прилади	446.27
Платня помічних сил	324.00
Видатки адміністрац., почта, телефон і т. п.	223.80
Лікарі за оглядини кандидатів в члени У. Н. Союза	109.00
Головний лікар	37.50
Прибори для відділів	9.68
Прибори для гол. канцелярії	11.30
Кошти подорожі і репрез.	24.52
Стейти за Лайсенси	7.00
Податок за воду в домі У. Н. Союза	6.21
Направи при домі У. Н. С.	2.85

Інвестиції.

Інвестиції в морґеджа	95.00
Позички членам на грамоти нових родів обезпечення	10,403.00
Зворот проценту на бондах	266.00
Разом	$33,241.43

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем лютого 1935 остала	$319,733.37
Прихід за березень	57,726.24
Разом	$377,459.61
Розхід за березень	33,241.43
Готівка з кінцем березня 1935 остає	$344,218.18

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 344,218.18
Морґеджі	1,286,350.18
Бонди	859,839.00
Позички	373,293.50
Реальности	499,535.68
Дім У. Н. Союза	120,000.00
Разом	$3,483,236.54

Стан довжний:

Фонд посмертний старого роду обезпечення	$ 624,601.04
Фонд резервовий	457,440.75
Фонд адміністраційний	96,202.56
Фонд запомоговий	75,182.40
Фонд народний	2,689.77
Фонд конвенційний	18,687.07
Фонд посмертний (нових родів обезпечення	1,816,248.83
Фонд адмі-резервовий	186,147.00
Фонд сирітський	206,037.12
Разом	$3,483,236.54

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за березень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	13.73
2.	13.75
3.	4.95
4.	2.03
5.	7.20
6.	1.15
7.	18.00
8.	15.98
9.	14.65
10.	2.70
11.	11.75
12.	90
13.	10.15
15.	2.26
16.	7.20
18.	3.82
20.	7.90
21.	10.35
23.	1.13
24.	13.50
25.	2.05
26.	4.95
27.	90
28.	9.25
29.	9.25
30.	6.75
31.	11.05
35.	1.80
36.	4.05
38.	5.40
39.	7.42
40.	2.03
42.	8.33
43.	1.60
44.	10.57
45.	14.40
46.	68
47.	1.58
48.	2.03
50.	16.90
51.	68

Відділ	Заплатив
52.	3.20
53.	3.60
54.	2.25
55.	4.75
56.	13.95
57.	8.55
58.	10.35
59.	11.48
60.	2.48
62.	8.10
63.	18.00
64.	7.65
65.	17.45
66.	90
67.	9.22
68.	1.35
69.	3.38
70.	9.23
72.	6.05
73.	3.60
75.	9.45
76.	17.57
77.	5.62
78.	4.75
79.	45
80.	4.00
81.	6.30
82.	5.18
83.	11.48
84.	2.50
85.	13.73
86.	7.00
87.	10.80
88.	3.90
89.	3.00
90.	20.47
91.	22.75
92.	1.80
93.	2.25
94.	14.85
95.	6.10

Відділ	Заплатив
96.	16.15
97.	14.60
98.	2.50
99.	19.35
100.	3.15
102.	26.33
103.	6.98
104.	9.12
105.	12.38
106.	9.68
107.	2.30
108.	5.85
109.	7.43
110.	1.35
112.	10.35
113.	4.74
114.	7.90
115.	2.00
116.	6.30
117.	1.80
118.	1.35
120.	11.70
121.	11.93
122.	1.80
123.	7.45
124.	9.45
126.	2.93
127.	9.05
128.	90
129.	1.35
130.	15.10
131.	1.35
132.	8.80
133.	2.25
135.	6.30
136.	19.35
137.	14.85
139.	3.60
140.	8.35
142.	17.80
143.	3.60
144.	90
145.	5.40
146.	6.98
147.	31.73
148.	3.83
149.	3.15
150.	12.25
151.	15.30
152.	2.95
155.	25.20
156.	11.95
158.	14.63
159.	6.30
160.	4.95
161.	10.80
162.	1.15
163.	5.18
164.	10.80
165.	2.25
167.	4.75
168.	9.25
169.	70
170.	11.03
171.	3.45
172.	4.95
173.	5.40
174.	3.60
175.	6.53
176.	11.25
177.	2.47
178.	4.30
179.	14.18
180.	50
181.	3.20
182.	5.63
186.	1.60
187.	45
188.	4.05
189.	1.35
191.	6.55
192.	9.25
193.	2.93
196.	4.05
197.	70
198.	2.00
200.	7.00
201.	3.60
204.	19.35
205.	4.10
206.	29.95
207.	3.15
208.	90
209.	2.25
210.	45
211.	7.20
212.	90
213.	17.10
214.	3.60
217.	18.68
218.	11.25
219.	6.98
220.	11.48
221.	32.18
223.	28.80
225.	3.40
227.	6.10
228.	2.25
229.	26.55
230.	14.40
231.	7.50
232.	6.10
233.	45
234.	17.75
235.	10.35
236.	7.20
237.	13.05
238.	7.05
239.	20.48
241.	1.35
242.	13.30
243.	13.50
244.	1.80
245.	9.00
246.	2.48

Відділ	Заплатив
247.	14.25
248.	6.30
250.	1.35
251.	7.30
253.	3.85
254.	4.50
255.	6.75
256.	4.50
257.	1.35
259.	10.03
260.	7.40
261.	2.25
262.	2.70
263.	1.90
265.	2.70
266.	4.95
267.	3.60
268	4.28
269.	3.15
270.	14.00
271.	4.75
273.	5.63
274.	5.85
275.	5.40
276.	26.35
277.	7.20
278.	5.40
279.	1.35
280.	5.65
281.	3.83
282.	15.30
283.	5.20
284.	45
285.	45
286.	3.60
288.	16.20
289.	4.05
290.	3.15
292.	26.55
293.	1.57
294.	3.60
295.	20.48
296.	11.50
297.	2.05
298.	3.15
299.	2.03
300.	7.05
301.	6.80
303.	1.15
305.	4.75
306.	1.80
307.	1.80
308.	3.15
309.	1.80
310.	3.15
311.	70
312.	5.65
314.	1.60
315.	25
316.	14.85
317.	4.72
318.	9.22
319.	2.25
320.	5.40
321.	6.30
322.	1.80
323.	8.10
324.	5.63
325.	1.35
326.	9.68
327.	4.05
328.	2.95
330.	7.20
331.	5.14
332.	6.55
333.	3.85
334.	32.21
335.	2.95
336.	17.10
337.	90
338.	14.65
339.	7.43
340.	2.25
341.	1.35
342.	20.48
344.	2.25
345.	6.39
347.	6.30
349.	6.55
350.	1.35
351.	1.35
352.	6.30
354.	67
355.	2.70
357.	1.80
358.	3.40
359.	3.60
361.	47.05
362.	8.60
363.	12.15
364.	16.65
365.	10.58
366.	3.40
367.	11.05
368.	45
369.	12.40
370.	9.90
371.	9.79
373.	3.60
374.	3.83
375.	6.07
377.	1.35
378.	3.00
379.	8.80
381.	1.80
383.	11.48
384.	9.00
385.	9.00
386.	1.60
388.	13.05
390.	5.85
292.	2.05
396.	7.00
400.	11.70
401.	2.48

З місячни хвкладок від чл.	$2,447.30
Процент від морґеджів	432.60
Процент від бондів	112.50
Сплати морґеджу	30.00
Разом	$3,022.40

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 121	Іванців Ольга	200.00
в. 276	Голубан Анна	346.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	265.00
Почтові видатки	50.00
Разом	$1,336.00

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем лютого 1935 остала	$66,786.51
Прихід за березень	3,022.40
Разом	$69,808.91
Розхід за березень	1,336.00
Готівка з кінцем березня 1935 р. остає	$68,472.91

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 68,472.91
Морґеджі	178,735.19
Бонди	106,210.50
Реальність	5,900.00
Разом	$359,318.60

Стан довжний:

Фонд посмертний	$258,392.45
Фонд адміністраційний	100,926.15
Разом	$359,318.60

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПЕРЕД ДРУГИМ КОНГРЕСОМ СОЮЗА УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

Стаємо перед другим конгресом Союза Українок Америки. Проходить повна десятка життя першої і найбільшої жіночої організації у Злучених Державах.

Певна річ, що на конгресі буде перегляд загальної праці за останніх три роки не тільки в централі СУА, але й у всіх наших відділах. Тоді побачимо свою роботу.

Однак, поминаючи звіти, концерт, чи забаву підчас конгресу, найважніше те, щоб мати готові нові пляни праці, задля яких і скликується конгрес.

Я певна, що конгресовий комітет опрацьовує нові пляни. Та чи не булоб добре подати їх таки до відома загалу членицъ, щоб вони обчислили свої сили, роздумали над даною справою і щоб мали вироблений погляд на ці справи? Мені насувається один проєкт, який саме подаю під розвагу централі і відділів. Цілих десять літ ведеться праця в централі нашої організації, так сказатиб, „гоноровo". Ніхто за це не брав платні ані жадних нагород, а навпаки, багато можна було стрінути негодування до централі, що там нема порядку, що нема книговодства такого, як треба і т. д. Це нам дає доказ, що не можемо вимагати точного ведення адміністрації, коли урядниці мають обовязки родинні, або працюють іще поза домом, а для організації присвячують час поза своїми родинними чи іншими обовязками.

Трапляється, що багато жінок в централі чи у відділах часто занедбують обовязки супроти своєї родинної господарки дома, а спішать віддати услуги для організації. Та коли приглянемось такій роботі, то бачимо, що ані тут ані там робота не є виконана як слід. По відділах ми можемо і мусимо таку роботу вести і надальше, але в централі повинні ми завести зміну. Про те ми повинні подбати на конгресі і постаратись хоч про одну помічну силу, щоб була платна. Централя повинна мати свою канцелярію, в якій працювалаб кожного дня 6—7 годин урядниця-писарка за тижневу платню і полагоджувалаб ріжні діла дотично нашої організації. Розуміється, що не можнаб звалювати усеї праці на одну силу. Екзекутива складалаcьб і надальше з осіб доброї волі, які малиб нагляд над усею адміністрацією.

Коли подумаємо ще про свою пресу, то побачимо, що сама конечність змушує нас підшукати таку жінку, яка моглаб теж хоч у части працювати над видавництвом нашого часопису.

Часто ми ставимо собі за примір наших посестер Американок. Мовляв: погляньмо мо на них. І я теж кажу: погляньмо на Y. W. C. A. Це організація великан! Скільки ріжних своїх будинків, скільки платних робітниць по канцеляріях удержують і яку велику працю вони ведуть!

Розуміється, що ми не можемо зарз створити чогось подібного як Y.W.C.A., бо в нас сили замалі, і матеріяльні й моральні, але це не значить, що ми маємо держати нашу організацію знову десять літ на цьому самому місці. Відповідно до наших сил, ми повинні поступати вперед.

Ми не є всилі дуержувати платних писарок по відділах, але ми всилі удержати таку в централі. Ми повинні!

Не треба лякатись, що це кошт, і не треба говорити, що це не вдасться, а тільки всі відділи повинні давати відповідну суму кожного місяця на удержання преси і канцелярійної сили.

Треба братись до діла з доброю вірою та не треба говорити, що це вже раз не вдалось. Тут маю на думці „Жіночий Світ". Не вдалось, бо всі про це не старались. Увесь тягар „Жіночого Світа" взяла на себе одна людина, а помагали її лиш поодинокі відділи, А решта? Бодай цього не згадувати! Тепер бачимо, що так зле.

Члениці Союза Українок Америки! Від Вас залежить дальший розвій нашої організації. Не зневірюйтесь невдачами, бо на невдачах будуються найбільші діла.

В добрий час вибирайтесь на конгрес і старайтеся, щоб Ваші наради увінчалися створенням жіночої преси і платної писарки. Певно, що всі зараз спитають: Звідки взяти фондів на вдержання платної писарки і преси? Ця розвязка для енергічних і доброї волі жінок зовсім легка. Якщо редакція „Свободи" дасть мені ще місця, тоді я по цій справі подам ще один допис.

Ю. М. Шустакевич.
Детройт, Міш.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Українська вистава у вищій школі.

Зацікавлення Американців українським народнім мистецтвом заставило дирекцію вищої школи ім. Абрагама Линкольна, 40 Crescent Avenue, влаштувати український вечір. Відбудеться він у середу, 17-го квітня, в 8-мій годині ввечір.

Програма вечора складається з вистави українського народньої ноші, вправ українського пласту, продукції української музики, як орхестри, гри на скрипках, українського народнього танку, тощо. Панну Юлія Кусій упрошено приготовити на вечір промову по англійськи про історію українського народу. Панню Галичин заряд вечора запросив віддеклямувати по українськи поему „Довбуш", щоб дати Американцям поняття про звучність української мови.

На цей вечір вступ буде вільний для студентів і старших гостей.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Виступ зі співами, музикою і танками.

Заходом жіночого товариства при університеті рільничого факультету відбувся 5-го квітня б. р. виступ хору і танцюристів, який ще раз виставив наше мистецтво, яке православна громада поширює десять літ між Американцями в околицях Міннеаполіс і Ст. Пол. Публики було коло тисячу осіб. Прибули студенти і професори університету, як і приятелі, котрі все приходять на виступи Українців.

Треба зазначити, що перший раз виступала своя власна орхестра, яка, як на перший раз, виписалася досить добре крім увертури, якої не приготувала і не могла віддати того, що було потрібно, а з цього було мале невдоволення.

Хор уже відомий зі своєї популярности. Вивязався добре, однак програма недобірна, бо декотрі пісні, що надаються для своєї публики, не підходять під смак чужинців. Це можна оминути в будуччині. В хорі бракує молодого цвіту. За неучасть відповідатиме старше покоління, котре так мало ваги присвячує участи молоді в хорі. Ще хотілосяб згадати за танки. Не буду багато про це писати, бо це всім відома справа в Америці. Однак належиться признання, бо виступ був виведений дуже добре. Оплесками нагороджували описи танцюристів. Найкраще виведено чумака, аркана і гопака. Козачок пари дітей зібрав найбільше оплесків. Сольові танки випали добре, однак треба памятати, що, виступаючи, треба мати веселість і бадьорість. Тоді публика вважає виконанням природнім, а не вимушеним. Ці маленькі недомагання треба направити. Є звичай у нашім народі, що як танцюєш, то танцюй душею і тілом і веселися. Так і треба поступати. Програму закінчено спільним виступом танцюристів і хору і молитвою.

Старання про виступ і фінансові винагородження положили проф. А. А. Грановський і його дружина, котра і відспівала пісню „Чуєш, брате мій". Танками проводили інструктори Володимир Дембровський і Михайло Гарасим. Хором проводив о. П. Корсуновський. Всім, що брали участь, належиться щира подяка за їх працю і посвяту для прославлення української справи.

Стефан Коцюба.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 6-го квітня б. р. розпрощався з світом **Іван Цьокан,** член бр. св. Григорія, від. 24 У. Н. Союза в Ренкін, Па.

Покійний походив з села Сторонибаби, повіт Золочів, Галичина. Прочив 39 років. До У. Н. Союза вступив у 1917 році. Помер наслідком нещасливого випадку. Мив у своїй хаті вікна і впав з другого поверха на цементові сходи, що ведуть до пивниці. Помер у Шарон, Па.

Покійний був добрим членом братства і Союза та дбав про їх розвій. Був секретарем і касієром у відділі килькома наворотами. Заложив Український Ситезенський Клюб у Ренкін, Па. Був чесним і добрим Українцем і брав діяльну участь у народнім життю.

Похорон відбувся дня 9-го квітня в Шарон, Па., при участи членів братства і клюбу, як теж родини і знайомих, що позїждалися з далеких сторін, бо аж з Клівленду і Йонґставн, О. Всім їм родина Покійного складає щиру подяку за віддання останньої прислуги. В. Й. П.

Федір Семко, секр.,
24. від. У. Н. Союза.

Радикальне й дешеве лікування.

— Пане доктор, я хотів би почати радикальне та дешеве лікування. Що мені радите?

— Лікування голодом.

Грошовий листар.

Студент, який надармо жде грошового листаря:

— Гадаю, що до моєї докторської праці про померших людей можу спокійно зарахувати й листарів...

Над Неаполем.

Літак летить понад Неаполем. Пільот обертається до подорожніх:

— Чи панове знають приповідку: „Побачити Неаполь, а потім умерти!"?

Подорожні лише всміхнулися:

— Певно, що знаємо!

Пільот кивнув головою:

— То добре. Саме відірвалося одно крило від літака...

—o—

— Як думаєш: чи відповідають собі ці молодята?

— А як ти гадаєш? Одні вже кажуть: шкода молодого чоловіка, другі: шкода молодої дівчини!

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ. (1)

Тома Ормен, що недавно жив у Голливуді, тріскав дико своїм бичем по шкірах чорних слуг, що тягнули величезний товаровий автомобіль через ріку. Він їхав через дуже небезпечну частину Африки в саме серце цеї горячої частини світа, щоб там зняти найбільшу фільму свого життя. Квадмуді, начальник чорних, дивився з ненавистю.

Недалеко від цього місця сиділи Наомі Медисон, котра добилася становища фільмової зірки певною дипломатичною грою супроти Ормена, фільмового директора. „Чому ми не можемо далі їхати?" — спиталася вона Ронди Тері, що грала за неї всі небезпечні сцени. „Ормен певно боїться розділювати наших носіїв", відповіла Ронда. „Його остерігали перед цим місцем".

На дівчат дивився спокійно й мовчки шейк Аб Ель-Грем та його вояки. „Котра з них знає секрет Долини Діямантів?" — спитався шейк. „Я не певний", відповів його товариш. „Вони виглядають так до себе подібні. Але одна з них певно має папір". Шейк похитнув головою значучо. „Ми можемо пождати".

Очи Білі Веста, головного фотографа, спинилися на Ронді. В них було видно деякі почування. Зате майор Ґвайт, старий бувалець в Африці, дивився з невдоволенням на Тому Ормена, котрий усе ще вимахував своїм батогом. „Нам трапиться зла пригода", сказав він, „якщо Ормен не змінить своєї поведінки супроти чорних людей". Йому перервав огонь рушниць.